

Saksframlegg

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I REGNSKAPSFØRING AV PENSJON

Arkivsaksnr.: 11/40164

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Trondheim kommune slutter seg til de foreslåtte endringer i regnskapsføring av pensjon
2. Trondheim kommune understreker nødvendigheten av at merkostnadene som følge av de foreslåtte endringer kompenseres over rammetilskuddet slik at kommunenes handlingsrom ikke reduseres

Saksutredning:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt ut enkelte [endringer i reglene om regnskapsføring av pensjon i kommuner og fylkeskommuner på høring](#). Endringene som foreslås gjelder § 13 i forskrift 15.12.2000 nr 1424 om årsregnskap og årsberetning ([regnskapsforskriften](#)). Departementet foreslår også enkelte justeringer i forskriftsteksten.

Høringsfristen er satt til 16. september 2011.

Høringsutkastets punkt 1: Amortisering av premieavvik over 10 år

I kommunens regnskap belastes en aktuarberegnet **netto pensjonskostnad**. Dette har som regel vært en langt lavere størrelse enn den **pensjonspremien** kommunen har innbetalt til pensjonskassene. Differansen mellom disse to størrelsene er premieavviket. Premieavviket har stort sett vært en positiv størrelse, dvs. at innbetalte pensjonspremier har vært høyere enn den beregnede pensjonskostnaden. Man har da kunnet inntektsføre premieavviket i det året det har oppstått. Året etter skal det imidlertid utgiftsføres og fordeles over ett eller 15 år. Trondheim kommune benytter 15 års amortisering.

Departementet foreslår at amortiseringstiden for premieavvik endres fra 15 til 10 år. Det foreslås at denne endringen skal tre i kraft fra og med regnskapsåret 2012, med virkning for premieavvik som oppstår i 2011 og senere.

Rådmannens vurdering:

Endring av amortiseringstiden fra 15 til 10 år er et skritt i riktig retning, ettersom man får en raskere nedbygging av akkumulerte premieavvik. Det betyr også at handlinger som medfører endrede pensjonspremier, vil gi raskere utslag i kommunens regnskap. Incentivene til å redusere premien blir dermed større.

Kommunen kan med en slik endring få høyere årlige kostnader, så lenge premieavvikene fremover sannsynligvis blir positive. Kommunene har i de siste årene fått høyere pensjonskostnader, og med 10 års amortiseringstid vil kostnadene øke ytterligere fremover. Disse merkostnadene må etter

Trondheim kommune

rådmannens vurdering kompenseres via veksten i de frie inntektene (skatt og rammetilskudd). Hvis ikke slik kompensasjon blir gitt, vil det kommunale handlingsrommet bli sterkt redusert i årene fremover.

Premieavviket bestemmes i stor grad av pensjonskostnaden. Det er departementet som fastsetter de viktigste forutsetningene for beregning av pensjonskostnaden. Dette skjer ved fastsetting av hvilken diskonteringsrente og forventet lønnsvekst som skal legges til grunn. I de 5 siste årene har disse forutsetningene utviklet seg slik at rammebetingelsene for kommunene har blitt stadig litt strammere.

For å redusere premieavviket, må departementet stramme inn beregningsforutsetningene i mye større grad, slik at det blir mer samsvar mellom pensjonskostnader og pensjonspremier. Dette ville ført til et mer tydelig skift i kostnadene, som kommunene må få dekket over økning i de frie inntektene.

Dagens situasjon, med relativt små innstramminger i beregningsforutsetningene, medfører at kommunen må omdisponere deler av vekst i de frie inntektene til å dekke økte pensjonskostnader. Konsekvensen er at kommunenes tjenestetilbud ikke vokser i det omfang som Regjeringen forventer.

Forskriften legger fremdeles til at man kan amortisere over 1 eller 10 år. Det vurderes som uheldig at valgadgangen fortsatt består. Denne valgmulighet vil i vesentlig grad påvirke det totalresultatet som kommunen rapporterer. Det gjør sammenligning mellom kommuner vanskelig. Departementet er ellers opptatt av å eliminere forskjeller mellom kommunens rapportering knyttet til valgmuligheter i regelverket. Det fremstår derfor som litt underlig at valgadgangen knyttet til høringsutkastets punkt 1 opprettholdes.

Høringsutkastets punkt 2-7:

Disse punktene inneholder følgende

1. Regnskapsføring av estimatavvik
2. Tidspunkt for implementering av nye levealderforutsetninger i regnskapet
3. Regnskapsføring av planendringer
4. Tidspunkt for implementering av pensjonsreformen i kommuneregnskapet
5. Avgrensning av pensjonsmidler
6. Rentegarantipremie

Punkt 2 og 4 gjelder endrede regler for estimatavvik og effekten av planendringer. De foreslåtte endringene har kun effekt for kommunens balanseregnskap.

Punktene 3 og 5 gjelder tidspunkt for implementering av nye levealderforutsetninger og implementering av pensjonsreformen. KR D foreslår at tidspunktet for slike endringer blir fastsatt av KR D. Dette for å sikre lik praksis for alle kommunene, og at sammenlikningsgrunnlaget dermed blir bedre.

Punkt 6 og 7 er to presiseringer. Punkt 6 er en presisering av hva som skal inngå i beregningsgrunnlaget for avkastning av pensjonsmidlene. Departementet ønsker å presisere at innskutt egenkapital i de kommunale pensjonskassene ikke skal inngå i beregningsgrunnlaget. Dette er i tråd med gjeldene praksis for Trondheim kommune. Presiseringen har dermed ikke noe å si for

Trondheim kommune

Trondheim kommune. Det kan også bemerkes at KRD i høringsnotatet skriver at man har som mål å redusere forskjellen mellom pensjonskostnaden og innbetalt pensjonspremie. Dette for å unngå de store premieavvikene. Dette målet støtter opp om vårt synspunkt beskrevet under punkt 1.

Punkt 7 presiserer at rentegarantipremie ikke skal behandles som ordinær premieinnbetaling, og dermed ikke er en del av beregningene av premieavviket. Dette er ikke i tråd med gjeldene praksis i Trondheim kommune. En slik endring vil redusere kommunens premieavvik med om lag 5 millioner kroner i 2011. Men kostnaden for amortisering av premieavviket vil bli 0,5 millioner kroner lavere de neste 10 årene. Den samlede effekten av forslaget er derfor ikke så stor.

Rådmannens vurdering:

Hovedintensjonen for punktene 2-7 er å redusere forskjellene mellom kommunene når det gjelder hvordan ulike pensjonsforhold påvirker balansen, samt å sørge for at kommunene gjennomfører en lik praksis. Rådmannen er positivt innstilt på at kommunene blir mer sammenlignbare.

Rådmannen har derfor ingen innvendinger mot de foreslåtte endringene som fremkommer av punkt 2-7, og anbefaler derfor at Trondheim kommune gir sin støtte til disse.

Rådmannen i Trondheim, 5.9.2011

Carl-Jakob Midttun
kommunaldirektør

Einar Spjøtvoll
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg:

1. Lenke til høringsdokumenter:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2011/horing---endringer-i-forskrift-om-arsreg/horingsnotat.html?id=647538>

2. Lenke til forskrift årsregnskap og årsberetning:

<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20001215-1424.html>